

فلسفه و منطق

تعداد منابع: ۱۷ اصلی و ۱ ارجاعی

که در این بخش متون فلسفی، اختلاطات نامه‌ها، شرح‌های و آثار مخالفة، مباحث منطق و الهیات بالمعنى الافق من آید.
که بعضی از مباحث فراشناصی و معاد را در «کلام» بینید.

ابورغیف، سید عمار
۳۷۶- دراسات فی الحکمة والمنهج، قم: دارالقلم،
چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه، ۴۲۰ ص، عربی، وزیری (سلفون)،
کتابنامه: زیرنویس.
شابک: ۰۱۹-۰۴۹۹-۴۹۹۹-۶
کد پارسا: B۷۲۴۲۸

۱- شناخت - معرفت‌شناسی تطبیقی

۱- تحلیلی از نظریه‌های معرفت‌شناسی و بررسی تطبیقی معرفت‌شناسی غرب با فلسفه اسلامی است. نویسنده با تحلیل بدیده شناخت و مکتبهای شناخت، تغییر مکتب ارسطو و مکتب دکارت، به بررسی ارزش شناخت و نظام شناخت‌شناسی فلسفه اسلامی پرداخته و نظریه‌های ملحدرا و شهید مطهری را تحلیل کرده است. در بخش دیگر با بررسی زندگی ملحدرا، مجموعه‌ای از ابتکارات و عقاید فلسفی او را توضیح داده است.

ابن سینا، حسین بن عبدالله (۳۷۰-۴۲۸ق)
۳۷۵- شرح الاشارات والتبيهات، شرح جانبه خواجه نصیرالدین طوسی؛ با تحقق حسن حسن زاده آملی (۱۳۰۷) ۴- جلد سوم، قم: بوستان کتاب قم، چاپ اول / ۱۵۰۰، ۸، عربی، وزیری (سلفون)، کتابنامه: زیرنویس.
شابک دوره: ۰۳۲۱-۷۴۸-۸
۹۵۴-۳۷۱-۷۴۹-۶
شابک ج: ۷۲۳۲۱
کد پارسا: B۷۲۳۲۱

۲- الاشارات والتبيهات - شرح الاشارات والتبيهات
۲- شرحی است بر کتاب الاشارات والتبيهات. این شرح یکی از بهترین و جامع‌ترین شرحی است که بر این کتاب نوشته شده است و از کتابهای درسی معتبر در حوزه‌های علمیه است در کتاب حاضر، محقق تعلیقه‌های خوبیش را که حاصل تدریس چندین ساله خود است، بر این کتاب افزوده است وی با بهره‌گیری از کتابهای قدمی خطی و چاپی، این تعلیقه‌ها را سامان داده است. این مجلد از نمط پنجم تا دهم کتاب را شامل شده است.

کد پارسا: ۱۴-۷۷

عنوان لاتین:

Islamic Philosophy and Occidental Phenomenology on the Perennial Issue of Microcosm and Macrocosm

۷- فلسفه تطبیقی

مؤلفان این مجموعه با طرح مقایسه جهان صغير و جهان كييرو به منظور برقراری گفتگو ميان فلسفه اسلامي و پدیدارشناسی غربي، موضوع ديرباري مقام انسان را در تعامل نيروهای درونی و بیرونی بشر مجددًا آخیا می‌کنند. اين مضمومین از زمان افلاطون در خلال قرون وسطاً گرفته تا دوره رنسانس و دوران مدرن جريان داشته، هر چند توسيع معاصران مورد بي اعتمابن قرار گرفته است. اين مسئله اينك از يك سوبه خاطر دستاوردهای علمی بشر در زمينه بي نهايیت كوچکها در حيات و از سوي ديگر به سبب اشتافت اعجبانگيز تكنولوژي در زمينه كهيتهاي بسيار بزرگ، ربطی تازه و اهميتي چشمگير يافته است. گفتگو ميان فلسفه اسلامي و پدیدارشناسی غربي می‌تواند راهي را برای بشر نشان دهد. ۱۹ مقاله به قلم بر جسته‌رين استادان ايراني فلسفه اسلامي و آشنا با فلسفه غرب نظرير غلام‌رضا اعوانی، مهدی امين رضوي، رضا داوری اردکاني، غلام‌حسين ابراهيمی ديناني، و نيز برجخي از محققان بزرگ معاصر نظير ويلیام چيتیك در اين كتاب ارائه شده است.

جمالزاده، عبدالرضا (۱۳۴۰-)

۳۷۹- مقالات نامه فلسفی، کلامی، تفسیری، قم: دارالدور، چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه، ۲۷۱ ص، فارسي، دربری (شمیز)، کتابنامه: ۲۷۱.

شابک: ۹۶۴-۸۱۳۸-۱۲-۵

کد پارسا: ۷۷۲۲۱

۸- رسائل و مقالات فلسفی؛ اخلاق - کلام - کليات علم کلام - مجموعه‌های کلامی (کلام)

۹- مجموعه مقالات تحقیقی نویسنده است که در منابعهای مختلف و در مجلات و سمینارها در زمينه مسائل تفسیری، کلامی و فلسفی نگارش یافته است. روش نویسنده، استفاده از تحلیل علمی و قلم روان و برداختن به مجموعه اندیشه‌ها و مستندات در ذیل هر موضوع است. عمدۀ مقالات درباره

الجبوری، آی. آم. ان

۳۷۷E- تاریخ فلسفه اسلامی: با نظری به فلسفه یونان و تاریخ صدر اسلام، برایت بن، ۵۲۰ مص، انگلیسی (شمیز).

شابک: ۷۵۵۲۱۰۱۱۵

کد پارسا: ۷۷۳۰۵۶

عنوان لاتین:

History of Islamic Philosophy: With View of Greek Philosophy and Early History of Islam

۹- فلسفه و منطق - کليات فلسفه - تاریخ فلسفه

۹- کتاب حاضر قصد دارد تا ميان عame خواندنگان با خواندنگان متخصص و آشنا با فلسفه، پلي بزنده؛ هر چند در عمل كمتر چنین توفيقی حاصل گرده است. کمي بيشتر از نيمی از صفحات كتاب عملاً به فلسفه اسلامي مي‌پردازد. در بخش مریوط به فلسفه یونان، يك چهارم مطالع درباره فيلسوفان پيش از سقرات است که هیچ تأثیری بر فلسفه اسلامي نداشته‌اند. بخش بعدی به تاریخ صدر اسلام و دوران معاصر می‌پردازد. به ارتباط با فلسفه اسلام ندارد با کمال شگفتی هیچ مطلبی در باب سلسله عباری گفته نمی‌شود در حالی که اگر مقطعی از تاریخ اسلام باشد که بتوان في الواقع ميان آن و درک فلسفه اسلامي ربطی مشاهده کرد، مقطع حکومت سلسله عباسی است. در ميانه فصل بعدی، از جنبشها و مکاتب اسلامي و از جمله جنبش معتزله سخن به ميان می‌آيد که فلسفه اسلامي با آن آغاز می‌شود. سپس سخن از تهضیت ترجمه است که دستیابی متفکران مسلمان را به متون یونانی، آسوري، و ديگر زبانها فراهم کرد. در قسمت اصلی كتاب، چند فصل اساسی و جداگانه به هر يك از هفت فيلسوف مهم مسلمان اختصاص یافته است که حاوی اطلاعات مفیدی است.

تايمينيکا، اي، تي(به کوشش)

۳۷۸E- نظر فلسفه اسلامي و پدیدارشناسی غربي درباره صباحت جاودان جهان صغير و جهان كييرو، اسپرینگر، چاپ اول، انگلیسی (کالینگور)

فروض: گفتگوی فلسفه اسلامي و پدیدارشناسی غربي
شابک: ۱۴۰۲۰۴۱۱۴۴

اثر حاضر، مجموعه مقاله‌ها، گفت‌وگوها و نقد و نظریه‌ای دکتر مهدی حائری است. این اثر شامل بیست عنوان از آثار نوشتاری و گفتاری نویسنده است که عموماً درباره فلسفه و عروفان در موضوعات گوناگون تدوین شده است. عنوانین مقاله‌ها عبارت‌اند از: متافیزیک، اتحاد عاقل و معقول، درآمدی بر کتاب اسفار، حکمت متعالیه، اسلام و دموکراسی، نقدی بر مقاله سیری در مبانی ولایت فقیه، فلسفه پی‌جوبی حقیقت و هستی، وجود مطلق و مطلق وجود، علم اصول و فلسفه تحلیلی و چند مقاله دیگر.

حسینی، سید جعفر(به کوشش)

ع-۳۸۲-معجم مصطلحات المنطق، دارالاعتصام، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۳۶۷ ص، عربی، وزیری (گالینگور).

شابک: ۹۶۴-۷۱۴۷-۱۹-۸

کد پارسا: B۷۲۱۲۲

﴿اصطلاحات منطقی

﴿ فرهنگنامه مفاهیم و اصطلاحات منطقی است که به ترتیب حروف الفبا بر مبنای زبان عربی تألیف و تدوین شده است. نویسنده پس از هر کلمه و اصطلاح، معادل انگلیسی و فرانسوی آن را ذکر کرده، سپس در دو بخش از جایی لغت و از جایی اصطلاحی و علت به توضیح و تشرییح آن مفهوم پرداخته است. توضیحات مختصر و روان و بدون استناد به مصادر است. تنها در پایان کتاب منابع و مأخذ معرفی شده‌اند.

حیدری، سید کمال

ع-۳۸۳-مدخل الى مناهج المعرفة عند الالاميين، قم: دارفراقد، چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه، ۴۴۶ ص، عربی، وزیری (سلفون)، کتابنامه: زیرنویس.

کد پارسا: B۷۲۱۲۴

﴿ شناخت-نظریه‌های شناخت؛ وجود ذهنی؛ مکاتب فلسفی؛ صدق قضایا

﴿ مجموعه مباحثی است در فلسفه اسلامی. کتاب در پنج فصل به پنج موضوع گوناگون در فلسفه پرداخته است. در فصل نخست، به بحث درباره وجود ذهنی و دیدگاه‌های مختلف درباره آن پرداخته و آنها را نقد و بررسی کرده است. بخش دوم به بحث درباره ملاک صدق در قضایا تخصیص

موضوعاتی همچون استعازه، علم خدا، قاعدة بسطی الحقیقه، شباهت ابليسیه، قاعدة لطف، اتحاد عاقل و معقول، باسخگوی اسلام به نیازها و نقش حضرت علی(ع) در احیاگری فرهنگ قرآن است.

جوادی املی، عبدالله(۱۳۱۲ -)

ع-۳۸۰-الحكمة النظرية والحكمة العملية

فى نهج البلاغة، ترجمه باسم محمدی، قم: ذوى القربى، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۸۷ ص، عربی، وزیری (سلفون).

شابک: ۹۶۴-۷۹۹۷-۷۹

کد پارسا: B۷۲۴۰۴

عنوان من برجمه شده:

حكمت نظری و حکمت عملی در نهج البلاغه

﴿ اندیشه‌های فلسفی در نهج البلاغه: امام علی(ع) - اندیشه‌های امام علی(ع) - اندیشه‌های کلامی و فلسفی امام علی(ع)(پاسبر و اهل بیت؛ نهج البلاغه - موضوعات نهج البلاغه - موضوعات فلسفی نهج البلاغه(حدیث)

﴿ پژوهشی مختصر درباره شناسایی نظریه‌های علی(ع) در باب مسائل عقلی بر اساس نهج البلاغه است. نویسنده علی(ع) را از جهت عقل و عمل، جام حکمت نظری و حکمت عملی می‌داند. نویسنده در صدد است با تین پاره‌ای از مباحث عمیق فلسفه، مخصوصاً استدلایل‌های فلاسفه در باب خداشناسی، عمق و اهمیت اندیشه‌های حضرت علی را در این موارد تحلیل نماید. او سپس شوه خاص حضرت را در نهج البلاغه در تین بحث نموده، سپس در بخش حکمت عملی، اهمیت تهدیب نفس و موقعیت انسان پس از مرگ را از نظر نهج البلاغه و ارتباط بیوسته علم و عمل را که در حکمت نظری و عملی متجلی می‌شود، از نظر امیر مؤمنان(ع) بررسی می‌کند.

حائری یزدی، مهدی(۱۳۷۸-۱۳۰۲)

۳۸۱-جستارهای فلسفی، تدوین عبدالله نصری، جلد ۱/

تهران: مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۵۵۰ ص، فارسی، رقمی (شمیرزا)، بهای ۴۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۶۴-۸۰۳۶-۱۸-۷

کد پارسا: B۷۲۴۹۸

﴿ رسائل و مقالات فلسفی

پژوهشی است درباره اساس و بنیاد حکمت متعالیه. نویسنده با بررسی افکار و اندیشه ملاصدرا و به ویژه کتاب *الاسفار الاربعه*, نحله فکری و اساس فلسفه ملاصدرا را توضیح داده و تبیین کرده است. وی با تقدیره نظریه نظیقی بودن فلسفه ملاصدرا، آن را یک فلسفه مشتمل قلمداد و پایه و اساس آن را به دور از هرگونه تلقیق دانسته است. نویسنده بر این اعتقاد است که با بررسی موضوعاتی چون وجود در نظام آفرینش، وجود در علت و معلول، وجود در چهره مثل، وجود در وحدت و کثرت، وجود شناخت انسان در فلسفه ملاصدرا، به خوبی این موضوع را به اثبات می‌رساند که فلسفه وجودی ملاصدرا یک فلسفه مشتمل است.

صفائی حائری، علی (۱۳۳۰-۱۳۷۸)
ـ ببررسی. (شماره ۲۰۲)
ـ نقد مارکسیسم

طباطبائی، سید محمدحسین (۱۳۶۰-۱۲۸۱)
ـ در سایه سار حکمت: شرح و توضیح
بداية الحكمة, شرح وحاشیه محمدحسین آخوندی، قم:
مرکز نشر هاجر، چاپ اول / ۳۵۰۰ نسخه، ۴۹۵ ص، فارسی و
عربی، وزیری (شمسی)، کتابنامه: زیرنویس، منابع: ۴۹۵-۴۹۳.
شابک: ۹۶۴-۸۵۷۹-۲۵۰-۳

کد پارسا: B۷۲۱۰۵

شرح بداية الحكمة

ـ شرح و تعلیقه بر مباحث کتاب بداية الحكمة است. کتاب *بداية الحكمة* یک دوره آموزشی حکمت متعالیه و حاوی دوازده مرحله یا باب است. متن کتاب را حسن معلمی در مراکز آموزشی حوزوی تدریس کرده و محمد حسن آخوندی بر اساس شروح فیاضی و شیروانی به تناسب مباحث، تعلیقاتی مفید و روان در باورقی کتاب آورده است. در هر مبحث، پس از نقل عباراتی از متن، چکیده و عصارة نظریات علامه طباطبائی آمده، سپس سوالاتی از متن استخراج شده است. در مقدمه، فصلی در باب تاریخ فلسفه اسلامی و معرفت شناسی عمدتاً بر اساس نظریات شهید مطهری مطرح شده است.

طباطبائی، سید محمدحسین (۱۳۶۰-۱۲۸۱)
ـ دروس في الحكمة المتعالية شرح

یافته و نظریات فلسفه و عرفه در این باره بیان و بررسی شده است. بخش سوم درباره روشهای فلسفی در عصر اسلامی است و نویسنده به بررسی روش مشاییان، کلامیان، عارفان، اشراقیان، و روش ملاصدرا در حکمت متعالیه پرداخته است. در بخش چهارم، روش تفسیری علامه طباطبائی در تفسیر المیزان بررسی شده است و در بخش پنجم، ویژگیهای عمومی تفکر شهید صدر در نظریه معرفت بیان و بررسی شده است.

رافعی، عبدالجبار (۱۳۳۳-)

ع۳۸۴-مبادی الفلسفه الاسلامیة, جلد/ جلد
اول: دوم، مدین، عربی، وزیری (کالینگور)، کتابنامه: زیرنویس.

شابک: X-۸۹۰۱-۴۳۶۴-۹۶۴ دوره

کد پارسا: B۷۲۱۲۵

ویژگی مجلدات

جلد ۱-۲-شابک: ۹۶۴-۸۵۰۱-۰۲۳

جلد ۲-شابک: ۹۶۴-۸۹۰۱-۰۳۱

ـ شرح بداية الحكمة: فلسفه و منطق - کلیات فلسفه -

تاریخ فلسفه

ـ مباحثی است در فلسفه اسلامی که در توضیح و تبیین مقاییم و مقولات فلسفی *بداية الحكمة* برای مبتدیان نگاشته شده است. نویسنده به ترتیب کتابهای فلسفه اسلامی، از جمله *بداية الحكمة*, اثر علامه طباطبائی، کتاب را سامان داده است. وی پس از بیان مقدمات علم فلسفه، از جمله تعریف، اقسام و تاریخ آن، به روش تدریس فلسفه علامه طباطبائی پرداخته و آنگاه مطالب خویش را در *شرح بداية الحكمة* ارائه کرده است. مباحث وجود، ماهیت، وجود خارجی و ذهنی، ماهیت و احکام آن، قدم و حدوث، قوه و فعل، از جمله این مباحث فلسفی است.

سجادی، سید جعفر (۱۳۰۳-)

ع۳۸۵-دیباچه بر حکمت متعالیه (فلسفه وجودیه), تهران: انتشارات طهوری، چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه، ۱۸۲ ص، فارسی، رفقی (شمسی)، بهای: ۲۰۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۶۴۳۱۴-۵۰-۸

کد پارسا: B۷۲۴۹۷

ـ حکمت متعالیه: ملاصدرا - اندیشه ملاصدرا

شابک: ۳-۱۴-۸۷۱۱-۹۶۴
کد پارسا: B۷۲۱۴۴

۵ فلسفه و منطق - کلیات فلسفه - تاریخ فلسفه؛
روشنگریان فلسفه

۹ مجموعه مباحثی است درباره حکمت و فلسفه و به ویژه فلسفه اسلامی. نویسنده برای معرفی فلسفه به دانشجویان و آشنا ساختن آنان با این علم، در دو بخش، نخست مفنا و تاریخچه و توضیح مختصری درباره فلسفه و مباحث آن از این می‌دهد و به بحث درسواره مفنا و مفهوم فلسفه اسلامی می‌پردازد. وی آنگاه با ارائه پیشنهاد تاریخی فلسفه، برخی عنوانین مهم فلسفی، از جمله علت و معلول، وجود و ماهیت، حادث و قدریم را توضیح می‌دهد و آنگاه در بخش دوم به بحث درباره ضرورت فلسفه و فواید و کارایی فلسفه اسلامی می‌پردازد و در این بخش، رابطه فلسفه را با عرفان و دین و تأثیرات آن را بر مباحث اجتماعی بیان می‌کند.

ملکی، محمد (۱۳۳۷) -)

۹۰- در امتداد فلسفه و عرفان: بررسی توصیفی و تطبیقی آثار علمی علامه سید جلال الدین آشتیانی، تهران: هستی نما، چاپ اول / ۱۶۰۰ نسخه، ۳۰۴ ص، فارسی، رقعی (شیخی)، متابع: ۳۰۴-۲۹۷

شابک: ۹۶۴-۸۲۲۴-۲۰-۴

کد پارسا: B۷۲۲۵۵

۹۱- آشتیانی، سید جلال - آثار سید جلال آشتیانی - کتابشناسی آثار سید جلال آشتیانی

۹۱ اثر حاضر، به بررسی آثار فلسفی و عرفانی علامه آشتیانی پرداخته است. جلال الدین آشتیانی بقیة السلف فیلسوفان و عارفان این سرزمین است که در قرن حاضر، با احیای آثار پیشینان و تالیف و تصنیف، فلسفه اسلامی را احیا کرد. نویسنده، علاوه بر شرح زندگی علمی و بیان تأثیر آثار فلسفی و عرفانی، کتابشناسی توصیفی - تطبیقی او، به بازگاوی اندیشه و نظریات فلسفی و عرفانی آشتیانی و مقایسه آن با نظریات دیگر فیلسوفان بزرگ پرداخته است.

مودودی، محمد

۹۱- نگاهی به سرچشمه‌های حکمت اشراق و مفهومهای بنیادی آن، تهران: انتشارات

كتاب بدایه الحکمة، شرح و حاشیه سیند کمال حیدری، جلد دوم، قم: دارفراز، چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه، ۵۱ ص، عربی، وزیری (کالینگور)، کتابنامه: زیرنویس.

کد پارسا: B۷۲۲۵۲

۹۲- شرح بدایه الحکمة

۹۲ شرح تفصیلی و تحلیلی بدایه الحکمة از متون آموزشی در حکمت متعالیه است. بدایه الحکمة حاوی یک دوره فلسفه اسلامی و صدری است که به صورت منسجم و با اتقان خاص تدوین یافته است. شارح پس از نقل فقراتی از متن، به توضیح جواب مختلف بحث می‌پردازد. در توضیح مطالب افزون بر تبیین اندیشه‌های علامه طباطبائی، آراء دیگر فیلسوفان شاهء اشراق و حکمت متعالیه بررسی می‌شود مباحث این جلد از باب مواد ثالث تا مبحث اثبات ماده اولی را دربر می‌گیرد.

طباطبائی، سید محمد حسین (۱۲۸۱- ۱۳۶۰)

۹۳- فوائد الحکمة فی شرح بدایه الحکمة، ترجمه عبدالراضه جمالزاده (۱۳۴۰-)، قم: دارالنور، چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه، ۳۲۹ ص، فارسی، وزیری (شیخی).

شابک: ۹۶۴-۸۱۳۸-۱۳-۲

کد پارسا: B۷۲۲۲۲

عنوان متن ترجمه شده:

بدایه الحکمة

۹۴- شرح بدایه الحکمة

۹۴ ترجمه و شرح مختصر بدایه الحکمة از متون فلسفی معاصر در مکتب حکمت متعالیه است. این ترجمه و شرح، از ابتدای کتاب تا مبحث امتناع اعاده مددوم را شامل می‌شود. شارح ابتدای فرازی را آورده و در ذیل آن، ترجمه آمده است. در مرحله بعد شرح فرازی با تشرییح دیدگاههای علامه طباطبائی و مقایسه با دیگر فیلسوفان حکمت متعالیه صورت گرفته است. شارح همه جواب و ابعاد هر موضوع را مشخص و شفوق مسئله را توضیح می‌دهد.

معلمی، حسن

۹۵- حکمت جاودانه، تهران: کانون اندیشه جوان، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۳۱ ص، فارسی، رقعی (شیخی)، کتابنامه: زیرنویس، متابع: ۱۳۱-۱۲۹.

حکمت اشراق. نویسنده با بررسی مبانی حکمت اشراق و زندگی و افکار شهاب الدین سهروردی، در می اثبات این مطلب است که بنیاد حکمت اشراق براساس فلسفه ایران باستان و آموزه های صوفیان و حکمت افلاطونی استوار است. سرفصلهای این اثر عبارت اند از: پیشینه یونانی حکمت اشراق، پرتوی از حکمت خسروانی و همگام با عارفان.

طهوری، چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۹۹۱، فارسی، رقیعی
(شمیز)، بهای: ۳۰۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۶۴-۸۴۱۴-۵۱-۶

کد پارسا: B۷۲۴۹۹

۱۰ فلسفه اشراق

پژوهشی است فلسفی و تاریخی درباره ریشه های

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی